

ОРГАНІЗАЦІЯ ДОПРОФІЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ В ЗНЗ

Мордач І. (м. Полтава, Україна)

Одним із пріоритетних напрямків розвитку освіти в Україні є підвищення якості освіти школярів, оновлення форм, методів організації навчально-виховного процесу, використання інноваційних та інформаційних технологій з урахуванням інтеграційних процесів європейського освітнього простору. Профільне навчання спрямоване на формування єдиної життєвої, світоглядної, наукової, культурної та професійної компетентностей учнів, що забезпечить їх подальше самовдосконалення та самореалізацію.

Застосування компетентнісного підходу до створення змісту та методики навчання в профільній школі передбачає наближення наукового знання до міри використання його учнями у реальному житті, розвитку інтегративного напрямку навчання та активізації навчальної практично-дослідної діяльності учнів. Такий підхід дає можливість знайти спільні сторони розвитку змісту освіти та критично переглянути деякі усталені підходи до його формування.

Профільному навчанню передує допрофільне. Диференціація та індивідуалізація навчання і виховання учнів 8-9 класів стають основоположним принципом роботи загальноосвітніх навчальних закладів. У них створюється педагогічна система на засадах урахування освітніх потреб, можливостей і пізнавальних інтересів учнів, яка забезпечує як роботу з обдарованими дітьми, так і запобігання неуспішності і відставанню учнів. Це досягається, зокрема, ефективним поєднанням інваріантної і варіативної складових. У допрофільній підготовці варіативна складова забезпечує головним чином поглиблене вивчення освітньої галузі загалом за спеціальними програмами. Додаткові години можуть також спрямовуватися на факультативні заняття, курси за вибором, тощо.

Метою факультативних курсів є поглиблення і розширення окремих тем базових освітніх програм, формування позитивної мотивації до того чи іншого профілю навчання, забезпечення профільної орієнтації учнів, створення бази для орієнтації учнів у світі сучасних професій, знайомство зі специфікою різних видів діяльності.

Поглиблене вивчення предмета в допрофільній підготовці спрямоване на формування наукового мислення і світогляду, є основою розуміння сучасних технологій і виробництва.

Диференціація здійснюється в 8-9 класах з метою професійної орієнтації учнів, сприяння у виборі ними напрямку профільного навчання у старшій школі.

Загальні принципи організації диференційованого навчання є:

- єдність індивідуально-особистісного і соціального в диференційованому процесі навчання;
- гуманістична направленість диференціації;
- адаптаційно-розвивальний характер диференціації.

До форм реалізації допрофільної підготовки можна віднести:

- активні та інтерактивні уроки (інтелектуально-творчі ігри, діалог, дискусія, екскурсія – залучення учнів до відвідування станцій технічної творчості, юних натуралістів);
- практикуми, лабораторні роботи, курси за вибором, факультативні, лабораторні заняття, творчі проекти;
- поглиблене вивчення окремих предметів на диференційованій основі;
- виставки, конкурси, наукові товариства учнів;
- науково-практичні конференції.

Отже, допрофільна підготовка – є одними із важливих та невід'ємних компонентів якісної освіти.